

‘Waterkwaliteit minstens zo

Water is een essentieel productiemiddel voor de glastuinbouw. Er spelen echter nogal wat ontwikkelingen op het gebied van water. Om een en ander in kaart te brengen organiseerden LTO Groeiservice, het Productschap Tuinbouw en Wageningen UR Glastuinbouw donderdag 3 juni de Kennisdag Water. Ruim 200 vakgenoten namen kennis van onderzoeksresultaten en discussieerden over actuele waterthema's.

Tekst: Jeannet Pennings
Foto's: René Faas

Guus Meis: 'Een blauwdruk is noodzakelijk om inzicht te krijgen in de waterstromen'

Waterproof', zo luidde het thema van de Kennisdag Water in Bleiswijk. Volgens Tiny Aerts van LTO Glaskracht Nederland is dat onderwerp niet voor niets gekozen. "Zonder goed water kan de glastuinbouw niet de hoogwaardige producten telen die de markt van ons verwacht", stelde hij in zijn openingspeech. "Maar is de glastuinbouw bestand tegen de ontwikkelingen die er spelen op watergebied? Enerzijds is het de vraag of ons uitgangswater duurzaam genoeg

is. Anderzijds is het de vraag of ons water verantwoord geloofd kan worden. Als we nagaan dat het streven is om in 2027 een lozingsvrije glastuinbouw te realiseren, dan staat ons nog het een en ander te wachten."

SCHAARSER

Volgens Aerts kunnen we een splitsing maken tussen de waterbehoefte aan de ene kant en het beperken van de afvalwaterstroom aan de andere kant. "Als glastuinbouw zijn we hier al jaren mee bezig. Het aandachtsveld wordt echter steeds breder. We hebben te maken met klimaatveranderingen. De perioden van droogte worden steeds langer en als het dan regent, moet je het nog maar in je bassin zien te krijgen. Water vraagt ruimte om in tijden van neerslag gebufferd te kunnen worden in oppervlaktewater. Maar het gaat niet alleen om de kwantiteit, de kwaliteit van het water is minstens zo belangrijk. Zoet water wordt steeds schaarser. Mogelijke oplossingen hiervoor gaan nu zo ver dat de overheid het waterpeil van het IJsselmeer wil verhogen om zoet water te kunnen bufferen en het zoute water buiten te houden."

Tycho Vermeulen: 'Een model kan adviseren over de optimale timing van lozen'

De waterkwaliteit wordt ook bepaald door de meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen die erin komen. "Per stof en activiteit moet de afweging gemaakt worden of de milieubelasting opweegt tegen het voordeel dat de lozing oplevert. Daarin schuilt ook een maatschappelijke component. Zaken als milieulabels en registratiesystemen hebben steeds vaker een watercomponent. Is het niet een factor voor

belangrijk als kwantiteit'

watervbruik, dan is het wel een factor voor de beperking van emissie. Op termijn zal een nagenoeg gesloten waterketen een voorwaarde worden om te kunnen produceren."

OVERHEID

Ook de overheid is een factor waar de glastuinbouwsector rekening mee moeten houden en dat is een breed begrip. De Europese Commissie heeft de KaderRichtlijn Water vastgesteld, die door de lidstaten uitgewerkt wordt. Vervolgens komen ook Verkeer en Waterstaat, VROM, de provincie en de waterschappen in beeld. "Aangezien iedere overheid haar eigen speerpunt heeft, is onderlinge afstemming van groot belang. Wij als sector moeten daar voortdurend op hameren om niet tussen wal en schip te belanden. Het kan toch niet zo zijn dat we voor de ene overheid ons best doen om gesloten te telen, terwijl tegelijkertijd de mogelijkheden voor goed gietwater door een andere overheid worden verboden?" Aerts daagde de aanwezige ondernemers uit om na te denken over alle initiatieven die gepresenteerd werden en mogelijkheden te zoeken voor hun eigen bedrijf. De aanwezige beleidsmakers nodigde hij uit om kennis te nemen van wat de sector allemaal al doet op het gebied van water.

WATERONDERZOEK

Vervolgens kon men in groepen deelnemen aan de 'kennistours' langs profresultaten van diverse wateronderzoeken en demonstraties van toeleveranciers. Dit alles gaf een totaalbeeld van bestaande en nieuwe technieken en de actuele stand van zaken op het gebied van onderzoek en projecten. Veel kennis is beschikbaar en met kleine stappen is al veel te winnen om emissie te beperken. Zo bleek ook uit één van de discussiebijeenkomsten die volgde met als thema 'Watermanagement en bedrijfsuitrusting'. Tycho Vermeulen, onderzoeker WUR Glastuinbouw, reikte handvatten aan voor het terugbrengen emissie van gewasbescher-

Tiny Aerts: 'Onderlinge afstemming tussen diverse overheden is van groot belang'

mingsmiddelen via het water. In het onderzoek is gekeken naar de twee belangrijkste stromen: spui en filterspoelwater.

"Er komen te veel middelen voor in het oppervlaktewater", vertelt Vermeulen. "Het is dus belangrijk om te weten hoe emissies tot stand komen. Ons uiteindelijke doel is om een model te ontwikkelen dat kan adviseren over de timing van de lozing. Wanneer is het optimale moment van lozen? Niet te vroeg en niet te laat. Te vroeg lozen betekent feitelijk het verlies van kostbare nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen die nog door de plant waren te gebruiken. Te laat lozen kan bijvoorbeeld groei-remming of schade geven door ophoping van natrium, slib, of stoffen die uit plantenwortels weglekken. Een model zou kunnen adviseren over de optimale timing. Doordat we met verschillende stoffen werken is het echter wel lastig om de juiste timing te bepalen."

BLAUWDRIK

Tot slot gaf Guus Meis, beleidsmedewerker Milieu bij LTO Noord Glaskracht, een presentatie over een blauwdruk van waterstromen in de glastuinbouw. "Het streven is een emissieloze glastuinbouw in 2027", vertelt Meis. "Waterstromen zijn bepalend zijn voor de emissie, dus moet gekeken worden naar alle waterstromen. Er is nog onvoldoende inzicht in de mogelijkheden en beperkingen. Bovendien wordt wetgeving steeds complexer. Een blauwdruk is noodzakelijk om inzicht te krijgen in de waterstromen en de emissie, en hoe hiermee om te gaan. Voor de praktijk betekent dit dat wordt toegewerkt naar een eenvoudige, handzame checklist en een uitgebreidere brochure met tips en mogelijkheden. Hierin zal onderscheid worden gemaakt tussen de wettelijke verplichtingen en andere technieken. Deze checklist en de brochure zullen ook worden gebruikt in het overleg met het bevoegd gezag en handhavers."

